

ZIEMIA DLA CHŁOPÓW

ORGAN ZWIĄZKU SAMOPOMOCY CHŁOPSKIEJ

Rok I

Kraków, 25 marca 1945 r.

Numer 5

Ruszamy nad Odrę i Niszę po piękne gospodarstwa

Sprawiedliwości staje się zadość. Odwieczne polskie ziemie, zagrabione nam przed wiekami przez drapieżnych Niemców wracają teraz do Polski.

Uchwałą Rady Ministrów zostały podzielone wyzwolone tereny zachodnie na cztery okręgi: 1) Śląsk Opolski, 2) Śląsk Dolny, 3) Pomorze Zachodnie i 4) Prusy Wschodnie. Zgodnie z umową, zawartą przez sojusznicze rządy Związku Radzieckiego i Polski, polskie władze administracyjne objęły pierwsze powiaty Śląska Opolskiego: Bytom, Zabrze, Gliwice, Wielkie Strzelce, Oleśno, Dobrodzień, Kluczborek, Opole i Raciborz. Tak więc odwieczne polskie ziemie na zachodzie po latach niewoli wracają do macierzy. Obowiązkiem wszystkich Polaków jest zabrać się do wyłożonej pracy dla zagospodarowania tych ziem. Niemcy uciekając w popłochu przed karzącą pięścią Armii Czerwonej zabrali ze sobą niemal całą ludność. A ziemia czeka na chłopa, a fabryka na pracę robotnika. Okolice przez które front przeszedł są zniszczone doszczętnie. Trzeba się zabrać do ich odbudowy. Lecz

są i miasta i wsie, które stoją nietknięte i tylko czekają na swych prawowitych właścicieli.

Chłopi ziemi krakowskiej! Tu u nas wam ciasno. Głód ziemi dokucza, a Reforma Rolna go nie zaspokoi, bo za mały jest u nas zapas ziemi. Zapisujcie się do Koła Związku Samopomocy Chłopskiej i zgłaszajcie się do pójścia na zachód. Tam czekają was piękne, nietknięte gospodarstwa. Schludne, murowane domki, asfaltowe szosy, elektryka — oto wieś ziemi nad Odrą i Niszą, do której ruszycie. Tam będziecie gospodarzyć na urodzajnej ziemi, której będziecie mieć dosyć. Bracia chłopi! Tam, stoi cały, nietknięty, dobytek, a bydło wałęsa się po polach. Pola zasiane. Wszystko czeka tylko na Was. Więc nie zwlekajcie! Idźcie na zachód po ziemię i nieście pracę swej matce Polsce. Rejestrujcie się w Związku Samopomocy Chłopskiej!

Kto ma własne środki lokomocji (furmanki, auto) — może jechać już teraz! Związek Samopomocy Chłopskiej wystawi mu odpowiednie dokumenty.

Gminne Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej

W odrodzonej Polsce spółdzielczość ma spełniać dwa wielkie zadania. Po pierwsze, zrzeszenie mas ludu wiejskiego w celu łatwiejszej produkcji, oraz łatwiejszego zbytu produktów rolnych z pominięciem prywatnego pośrednika i w celu łatwiejszego zaopatrywania wsi w produkty przemysłowe, wytwarzane przez robotników fabrycznych. Po drugie, przy pomocy spółdzielczości masy pracujące wsi i miast mają dokonać powolnej, ale gruntownej przebudowy ustroju społecznego.

Chłop nie może iść samopas, gdyż łatwo wpadnie w sidła spekulanta wiejskiego, który postara się zastąpić obszarnika w wyzysku. Przed chłopem stoi zagadnienie zagospodarowania otrzymanej z parcelacji ziemi, odbudowy spalonej wsi, zagospodarowania rezerwów podworskich.

Wszystkie te praktyczne zagadnienia rozwiązane będą przy pomocy Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej. W podstawowych zagadnieniach życia gospodarczego chodzi o to, aby za pośrednictwem spółdzielczości produkty przemysłowe, oraz usługi inteligencji pracującej docierały na wieś bez pośredników prywatnych. Naodwrot aby produkcja rolna przybrała charakter produkcji spółdzielczej.

Z drugiej strony za pośrednictwem spółdzielczości produkty rolne mają trafiać do rąk robotnika i inteligenta pracującego z pominięciem wszelkiego pośrednictwa prywatnego.

Na terenie każdej gminy będzie zorganizowana Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej, która będzie posiadała szereg działów. Nie może być odtąd w jednej gminie 5 spółdzielni, 5 dyrektorów, 5 buchalterów itd. co w rezultacie prowadziło do konkurencji między spółdzielniami. Dziś chłopi będą mieli jedną Spółdzielnię Samopomocy Gminnej pod centralnym kierownictwem.

Do Spółdzielni może należeć każdy. Kto nie ma nic, płaci udział 100,— zł. Poza tym każdy płaci 100,— zł od 1 ha ziemi i po 100,— zł od dorosłej sztuki bydła. Spółdzielnia może prowadzić działalność gospodarczą również z nieczłonkami.

Widzimy więc, że Gminne Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej mają zadanie zjednoczyć masy wiejskie ludu pracującego w jedną potężną sieć spółdzielni na całym terenie Rzeczypospolitej Polskiej w oparciu o ścisłą współpracę ze Związkiem Gospodarczym i Związkiem Rewizyjnym Rzeczypospolitej. Sk.

Kończmy szybko i sprawnie parcelację!

Instrukcja

w sprawie spisywania inwentarzy na należących do Zw. Sam. Chł. resztówkach pozostałych po parcelacji.

Wskazówki ogólne:

Na każdej resztówce przypadającej Związkowi należy równocześnie z podziałem gruntu między chłopów, spisać szczegółowo inwentarz obejmujący: grunt, budynki, zakłady przemysłowe, narzędzia, wszelkie urządzenia, materiały i inwentarz żywy.

Inwentarz należy spisywać komisyjnie w składzie co najmniej 3 osób, a mianowicie:

- 1) przedstawiciela Zw. Sam. Chł.,
- 2) przedstawiciela Gminnej Komisji Reformy Rolnej,
- 3) przedstawiciela Urzędu Ziemiańskiego.

Jeżeli przedmioty lub urządzenia przypadające Związkowi, jako należące do resztówki lub nie ulegające podziałowi, zostały przed spisaniem inwentarza przez parcelantów albo inne osoby zabrane, rzeczy te powinny być zwrócone i ujęte w inwentarzu.

Inwentarz należy spisać atramentem lub ołówkiem chem. w 3-ech egzemplarzach równobrzmiących. Wszystkie egzemplarze powinni podpisać spisujący inwentarz. Jeden egzemplarz inwentarza należy pozostawić na miejscu do użytku Koła Sam. Chł. i osoby odpowiedzialnej za zabezpieczenie resztówki, 2-gi egzemplarz zostaje w Pow. Zw. Sam. Chł., 3-ci należy doręczyć w Zarządzie Wojew. Zw. Sam. Chł.

Inwentarze powinny być napisane wyraźnie, starannie i sumiennie.

Wskazówki szczegółowe:

1. Grunt:

Należy podać dokładnie ogólny obszar **w ha i arach** i określić szczegółowo przeznaczenie gruntu, jakiemu służył (rola, ogród, sad, podwórze, parcela pod budynkami). Podać, jeżeli nie można dokładnie, to w przybliżeniu, ile z ogólnego obszaru resztówki stanowią parcele zabudowane, ile podwórza, parcele niezabudowane, rola, ogrody, sady, parki i t. d.

2. Ogrody:

Obszar ziemi ogrodu powinien być podany w p. 1 (grunt). W p. 2 należy podać urządzenia służące kulturze ogrodowej, jak: cieplarnie, inspekta, podając ich ilość, rozmiar, oraz opis i stan obecny. Należy też podać:

liczbę i rodzaj krzewów owocowych (n. p. agrestu, porzeczek, malin i t. d.),

liczbę i rodzaj krzewów kwiatowych lub ozdobnych, rozmiar i rodzaj kultur ogrodowych (n. p. truskawek, szparagów, rabarbaru i t. d.),

rodzaj i stan ogrodzenia ogrodowego.

3. Sady:

Obszar sadu powinien być podany w p. 1 (grunt).

Tu wymienić: liczbę i rodzaj drzew owocowych n. p.: 40 jabłoni antonówek 20-letnich, 10 grusz bera Hardego 10-letnich.

Należy zrobić szczegółowe zestawienie drzew owocowych według rodzaju (jabłonie, grusze, śliwy i t. d.). W obrębie każdego rodzaju wyszczególnić gatunki i wiek drzew, jeżeli zestawienia nie można zrobić w sposób tak szczegółowy, to w każdym razie wykaz powinien zawierać dokładną liczbę drzew poszczególnych rodzajów (jabłonie, grusze i t. d.). Wymienić liczbę i rodzaj innych drzew, również nieowocowych. Podać rodzaj ogrodzenia sadu. Jeżeli do ogrodzenia należą drzewa, podać ich liczbę i rodzaj.

4. Parki:

Obszar należy do p. 1 (grunt).

Tu podać opis drzewostanu i urządzeń parkowych oraz rodzaj ogrodzenia.

5. Stawy — jeziora:

Podać liczbę i powierzchnię stawów i jezior.

6. Budynki:

Każdy budynek opisać osobno podając:

a) rodzaj budynku (np. mieszkalny, stodoła i t. d.),

b) rodzaj budowy i materiału (drzewo, cegła, rodzaj dachu i t. d.),

c) opis rozmiaru budynku (długość, szerokość, wysokość, liczbę pięter, liczbę ubikacji oraz ich rodzaj, liczbę pieców i innych urządzeń w budynkach, piwnice, komórki i t. d.; o ile możności podać kubaturę),

d) stan obecny budynku.

W pozycji „budynki” zamieścić też budynki zakładów przemysłowych. Każdy budynek opisać osobno.

7. Zakłady przemysłowe:

Każdy zakład przemysłowy szczegółowo i osobno opisać, podając rodzaj zakładu, szczegółowy opis urządzenia technicznego, maszyn, szczegółowy wykaz przyborów, narzędzi pomocniczych, rodzaj i siłę napędu, zdolność wytwórczą, stan obecny zakładu.

8. Urządzenia techniczne:

Tu należą takie urządzenia, jak n. p. sieć elektryczna, wodociąg, wyciągi w budynkach gospodarczych, suszarnie, oczyszczalnie nasion, urządzenia kancelarii i t. d. Podać szczegółowy opis tych urządzeń.

9. Maszyny:

Tu wymienić wszelkie maszyny nie należące do zespołów maszynowych zakładów przemysłowych (p. 7) i urządzeń (p. 8). **Każdą maszynę wymienić osobno**, podać jej nazwę, markę fabryczną, numer fabryczny i cechy charakterystyczne oraz stan używalności jako też wydajność pracy.

10. Narzędzia:

Wymienić szczegółowo wszystkie narzędzia podając: rodzaj i markę narzędzia, ewent. stan używalności, opisując n. p.: 1 wóz 2konny dobry, 4 plugi Ventzki, w dobrym stanie i t. d. Jednakowe narzędzia można podawać łącznie, różne narzędzia wymieniać każde z osobna.

11. Materiały:

Tu podać ilość i rodzaj wszelkich pozostałych materiałów, n. p. środków sadowniczych, nasion ogrodniczych, materiału opałowego, paszy, nawozów, wapna, worków, skrzyń, beczek i t. d.

12. Inwestycje specjalne:

Tu wymienić inwestycje i urządzenia nieobjęte w p. od 1 do 11, n. p. szkółki drzew owocowych (podać ilość, rodzaj drzewek), szkółki drzewek i krzewów ozdobnych (ilość, rodzaj i wiek drzewek i krzewów), śluzy wodne, mosty, hodowle specjalne pozostałe na resztówce.

13. Inne przedmioty inwentarza martwego:

Tu podać wszelkie inne przedmioty, n. p. pozostałe w budynkach mieszkalnych meble, obrazy i inne urządzenia, pozostałe wyposażenie inwentarza pociągowego (uprząże i t. d.), naczynia kuchenne i gospodarskie. Spisać szczegółowo pozostałe na folwarkach biblioteki i luźne książki.

14. Inwentarz żywy nie rozdzielony:

(Inwentarz żywy rozdzielony zestawić na osobnym arkuszu).

Podać według kolejności opisując **każdą sztukę osobno**:

a) **konie**: nazwa konia, pleć, rasa, maść, wiek, wysokość, znaki szczególne, przeznaczenie (koń roboczy, wyjazdowy). Przy **zrebiętach** podać pleć, maść, wiek.

b) **woly**: opisać każdą sztukę osobno podając nazwę, maść, wiek.

c) **buhaje**: każdą sztukę osobno z oznaczeniem rasy, wieku, wagi.

d) **krowy**: każdą sztukę opisać osobno podając: nazwę, rasę, wiek, wysokość stanu zacielenia; **jałownik** — można podać sumarycznie w grupach podzielonych według plei, rasy i wieku; **cielęta** — sumarycznie według plei, rasy i wieku.

e) **nierogacizna**: osobno knury, maciory, tuczniaki, warchlaki, prosięta podając wiek i wagę każdej sztuki (prosięta łącznie), przy maciorach podać, jak wysoko ciężarue.

f) **drób**: podać sumarycznie kury, gęsi, kaczki i t. d.

g) **ryby w stawach i zimochowach**: ryby podaje się według stanu ich hodowli z oznaczeniem stawu względnie zimochowa, n. p.: karpie mączne, ryba handlowa, jednolatki, kroczki; przy poszczególnych rodzajach podać liczbę sztuk oraz przeciętną wagę sztuki. Dane te podać według ksiąg folwarcznych, a w ich braku według szacunku.

Uwaga. Urządzenia w budynkach gospodarczych trwale umocowane, jak n. p.: żłoby betonowe lub drewniane w oborach, kotły murowane w gorzelniach, podać łącznie z tymi budynkami, wymienając te urządzenia. Urządzenia ruchome podać w rubryce 8 „urządzenia techniczne“.

Inwentarz należy sporządzić sumiennie i szczegółowo. Przy poszczególnych przedmiotach inwentarza należy określić również obecny stan używalności budynku, urządzenia i innych przedmiotów inwentarzowych.

Ażeby uniknąć potrzeby drukowania specjalnych arku-

szy, co mogłoby opóźnić spisywanie inwentarzy, należy inwentarze spisywać na zwyczajnych arkuszach papieru kancelaryjnego, rubrykując te arkusze następująco:

Nr.	Przedmiot inwentarza	Określenie rozmiaru, ilości	Szczeg. opis	Zdolność wytwórcza, Stan używalności

W rubryce **Nr.** należy numerować pozyje inwentarza, rozpoczynając w każdym dziale od 1 (n. p.: budynki od 1 i t. d., narzędzia od 1 i t. d.).

Przedmiot inwentarza: podać rodzaj przedmiotu. **Określenie rozmiaru** (n. p. przy budynkach), **ilości** (n. p. przy narzędziach tego samego rodzaju).

Szczegółowy opis: podać n. p. rodzaj budowy przy budynkach, markę i Nr. fabryczny przy maszynach, liczbę HP przy motorach.

Zdolność wytwórcza: Stan używalności: przy maszynach podawać wydajność i stan używalności, przy narzędziach tylko stan używalności.

Po zakończeniu danego rozdziału inwentarzowego (14 rozdziałów) określać rozdziały poziomo.

Siać i dzielić – Dzielić i siać!

Chłopi ruszyli po swoje.

Gdzie spojrzysz, tam uwijają się chłopy i pracują.

Uwijają się nasi bracia robotnicy z miasta. Uwijają się inżynierowie i technicy. Wszędzie kołkują, mierzą, parcelują...

Chłopi, śpieszmy się, dzielmy i siejmy nasze grunta!

Czas to już najwyższy. Siać i dzielić, dzielić i siać! Ni kszta ziemi naszej nie śmie leżeć odłogiem.

Na plony jej czekają nasze dzieci. Siew to znaczy zwycięska walka do końca, aż do całkowitego zwycięstwa nad Niemcami. Siać, to znaczy, pokój i dobrobyt.

Kto tego nie czyni, kto nie sieje i nie dokłada wszelkich starań, aby się wywiązać z tego zadania, ten wróg naszego polskiego narodu. Ten zdrajca, którego

będziemy palcem wytykać... siać się musi, choćby teraz zacisnąć pasa, choćby teraz nie dojeść. Kto nie ma ziarna, niechaj zgłasza Kołom Samopomocy Chłopskiej, niechaj idzie do braci w Folwarcznych Komisjach Podziałowych i zgłosi.

Ze zbiorów pańskich należy takim chłopom udzielić pożyczki. Siać muszą wszyscy.

By nie było głodu w kraju, by żołnierz na froncie, żołnierz Wojska Polskiego i Armii Czerwonej mógł iść naprzód i nleść innym braciom naszym wolność i inne swobodne życie, musimy każdą piędź ziemi naszej obsiać.

A więc do dzieła chłopi! Nie czas teraz na marudzenie i gadki!

Ziemia woła. Ziemia na ziarno czeka!

Święto ludowe w Okocimiu

„Chłopi powiatu brzeskiego z okazji zakończenia Reformy Rolnej zapraszają na Wielki Bal Ludowy do pałacu barona v. Götza w Okocimiu dnia 20 marca 1945 r.“ — głosi zaproszenie. Ruszamy z Krakowa w drogę. Szybko mijamy przestrzeń 80 kilometrów, która nas dzieli od Okocimia. Wspaniały park leśny przyjmuje nas w swoje aleje. Tym odświętnie ubranych chłopów oczekuje zaproszonych gości z powagą i dumą. Oni, gospodarze Polski demokratycznej, oni, którzy podzieliли ziemię barona Götza, dziś goszczą u siebie Wojewodę Krakowskiego ob. mgr. Ostrowskiego, Wiceprezesa Wojewódzkiej Rady Narodowej ob. Eustachiewicza, Przedstawiciela Armii Czerwonej maj. Orłowa i wielu innych dostojnych gości.

Przybrany plakatami, hasłami i zielenią pałac wygląda uroczysto. Chłop chodzi teraz śmiało, bez lęku po wspaniałych salach. Wiele cennych obrazów i trofeów myśliwskich zabrali Niemcy uchodząc, lecz jeszcze kilka doskonałych obrazów Wojciecha Kossaka i innych sławnych malarzy widnieją na ścianach pałacu. Teraz będzie w tym pałacu szkoła lub sanatorium. Chłopi chodzą po salach, oglądają i radzą.

Wreszcie uroczystość się zaczyna. Chłopi wypełniają po brzegi pałacową salę. Z za stołu prezydielnego padają

do nich słowa serdeczne, słowa pozdrowienia ich i zapewnienia, że ziemia, którą sami podzielili jest już ich na wieki. Przemawia Wojewoda Krakowski ob. mgr. Ostrowski, mówi inż. Starewicz, Przedstawiciel Wojska Polskiego, Przedstawiciel Armii Czerwonej oraz reprezentanci PPR, Stronnictwa Ludowego i PPS. Na ich wywody odpowiada w imieniu chłopów wójt gminy Czehów ob. Szpira. „My nie damy, żeby kiedykolwiek nam ziemię odebrali ci, którzy to nam te ziemie zabrali przed wiekami“ — twarz jego czerwienieje od wzruszenia, pewność, siła i świadomość swego zadania bije z każdego słowa. — „Moment dzisiejszy jest przełomowy. Chłop teraz zrozumiał, że teraz on gospodaruje w Polsce. Apeluje, żeby nie istniała ani jedna gromada, gdzieby chłop nie należał do Związku Samopomocy Chłopskiej, bo tylko tym sposobem możemy te ziemie upragnioną utrzymać w należytych porządku“.

Sala huczy od okrzyków. Potężny okrzyk „niech żyje!“ wybucha raz po raz z chłopskiej piersi pełnią radości i umiłowania Ojczyzny, gdy mówcy rzucają hasła na cześć Demokratycznej Polski. Po przemówieniach otrzymują chłopi od Wojewody Krakowskiego mgr. Ostrow-

skiego w swoje spracowane dłonie dokumenty nadania ziemi na własność.

Związek między miastem i wsią zawiązał się mocnym sojuszem. Robotnicy i inteligenci pomagali chłopom przy podziale ziemi i oto teraz po wspólnej pracy świe-

tuja. Dokonali wspólnie wielkiego dzieła. Pierwszy w całym Województwie Krakowskim powiat brzeski zakończył reformę rolną. To też radości nie ma końca, gdy po wspaniałym przyjęciu zagrała skoczna melodia i wszyscy ruszyli w tany.

Irena Pancerz

Wiadomości z Województwa

Reforma Rolna dobiega końca

W wielu powiatach Województwa Krakowskiego została już parcelacja ukończona. Do tych powiatów należy: pow. Brzesko, Nowy Sącz, Miechów, Myślenice, Bochnia. Powiat wadowicki, tarnowski, dębicki i krakowski kończy parcelację. Ogółem zostało już rozdzielonych między chłopów 290 majątków o obszarze 24.000 ha. Nie wszystkie jednak powiaty podążają za tym tempem pracy. W tyle pozostaje na przykład powiat bielski i dąbrowski, których pełnomocnicy sądzą, że za biurkiem mogą robić reformę rolną. Jeśli tam pojechać, to można podziwiać pięknie urządzone biuro, lecz w terenie obraz aędzy i rozpaczy; ziemi nikt nie mierzy, ziemi nikt nie

dzieli, ziemi nikt nie sieje. A przecież chłop tylko czeka na kierunek i inicjatywę pełnomocników rządowych do Spraw Reformy Rolnej.

Nie wierzyć kłamcom!

Od pewnego czasu pojawiły się w kilku powiatach plotki. Wrogie elementy rozsiewają wieści, jakoby za ziemię, którą teraz chłop dostaje w reformie rolnej, trzeba było płacić wysokie ceny i to zaraz. Otóż zgodnie z dekretem 6 września 1944 minimalna opłata za naddzieloną ziemię zostaje rozłożona na 10—20 lat i dziś, w obecnej chwili, gdy przed chłopem piętrzą się ważne obowiązki gospodarze, nie ma mowy o tym, aby trzeba było płacić jakakolwiek sumę. Plotkarze niechaj się zastanowią, czy warto na ten temat plotkować; czy nie będzie dla nich zdrowiej, jeśli obrócą swój cięży język na jakiś inny interesujący temat..

Chłopi mówią...

Dziś mamy Rząd Robotniczo-Chłopski

Pracowałeś głupi chłopie od świtu do północy. Dostawałeś za to widły i trochę ziarna około Wielkanocy. Choć ci dzieciśka bosymi piętami dudniły po glinianej podłodze pracowałeś, boś był głupi. Ano głupich właśnie było potrzeba, głupich a silnych, silnych jak dąb. I pracowały tysiące silaczy i dźwigały na plecach stukilowe miechy po to tylko, aby „wyżywić“ jednego zdegenerowanego, przeżartego gangreną moralną i fizyczną, jednego magnata. Żywiłeś się pasorczyce, żywiłeś. Miałeś to życie winem i miodem płynące, dopóki chłop nie zmądrzał. Pech chciał, że zmądrzał. Zmądrzeli chłopi — strach popatrzeć co się teraz z tym narodem stało, dzieła twoją ziemię i z własnego pałacu cię pędzą. Bez ceremonii, bez cackania. Przyszedł moment, kiedy my chłopi troszczyliśmy się sami o siebie, a za nami stoi Rząd robotniczo-chłopski. I będziemy silni i mądrzy i jeśli teraz pracować będziemy od świtu do nocy to dla swoich dzieci, to dla własnej chłopskiej Ojczyzny.

(—) **Wojciech Guzik**
Dębno pow. Brzesko

Przed nami jasna przyszłość

Byłem fornałem we dworze obszarnika Jordana w Wierzchosławicach. Żyłem w nędzy. Miałem na utrzymaniu czworo dzieci i żonę, a zarobek nie wystarczał na ich wyżywienie. O jakimś lepszym przyodziewku nie można było nawet myśleć. Dusiliśmy się w nędznej chałupie, a obszarnik mieszkał w pięknych pokojach. Obecnie dostałem 3.5 ha ziemi. Jestem szczęśliwy. Przed nami teraz jasna przyszłość. Będę pracował nie na pańskim, lecz na swoim własnym gruncie dla Państwa i dla siebie.

(—) **Stanisław Bętkowski**
wieś Wierzchosławice pow. Brzesko

Za Polskę demokratyczną przelewamy krew

Pracowałem 23 lata w majątku barona Götza w Okocimiu i dopiero teraz po raz pierwszy przestąpiłem progi pałacu. To co ujrzałem, ten przepych, to bogactwo, wystarczyło, aby zrozumieć, dlaczego ci obszarnicy tak kurczowo, tak zaciekle starali się utrzymać swoje posiadanie. Było rzeczą wykluczoną, aby na terenie majątku powstał jakiś związek zawodowy, czy organizacja polityczna. Pan baron sobie tego nie życzył i dusił wszelkie

próby w zarodku, wyrzucając inicjatorów z pracy. Teraz nadszedł wreszcie kres tego panoszenia się. Kres panowania magnatów. Pękły okowy i 85% narodu chłopów i robotników zerwało się do nowego życia. Jesteśmy liczni — bo cały naród i nikt nie potrafi nam wydrzeć zwycięstwa! Nie pójdziemy na lep słodkich obietnic, nie zaprzędamy swego ja, bo jesteśmy narodem otwartym i szczerym, narodem miłującym przede wszystkim Ojczyznę! Polska wielka, potężna, sprawiedliwa i demokratyczna leży nam na sercu. Za taką przelewamy krew i takiej tylko będziemy wiernie służyć.

(—) **Jan Sroka**
Okocim pow. Brzesko

Rozpoczynamy nowe życie

Miałem ćwierć morga ziemi. Rodzina moja składała się z czworga osób. Żeby się utrzymać, musiałem pracować w browarze. Za tydzień ciężkiej pracy otrzymywałem 12.— zł. Dlatego żyłem w bardzo ciężkich warunkach. Obecnie skończyły się czasy, kiedy nie mogłem zarobić na wyżywienie i utrzymanie rodziny. Teraz dostałem trzy hektary ziemi z majątku barona Götza. Dziś rozpoczynamy nowe życie i przez Samopomoc Chłopską wybudujemy inną lepszą wieś.

(—) **Karol Zydroń**
z Okocimia

Na frontach

Armia Czerwona zajęła już 100 tys. km² Niemiec. Na zachodzie wojska sojusznicze obsadziły 15 tys. km². Łącznie obszar zajęty przez sojuszników wynosi 1/4 powierzchni Niemiec z r. 1945.

W armii niemieckiej żołnierze masowo dezertują, co świadczy o rozkładzie. Żołnierze rozbitych oddziałów nie zgłaszają się do punktów zbornych, lecz ukrywają się w różnych miejscowościach. Żandarmeria wiesza publicznie dezertorów.

W Anglii armia robotników stale zatrudniona przy reparacji domów uszkodzonych przez naloty niemieckie, odbudowała 680 tys. domów.

Z kraju

Przykład godny naśladowania dały: Związek Walki Młodych, Harcerstwo i młodzież szkolna i robotnicza Pra-gi przy uprzątnięciu ulic Warszawy z gruzów.